

MSSNDCLRCQ
Meessen De Clercq

ADAM HENRY

Repetition (Repetition)

April 3 – May 16, 2015

Abdijstraat 2a B 1000 Brussel
meessendeclercq.com

There is no gesture in my painting. The gesture is outside the work and primarily in the ideas. Perhaps because my paintings have no « hand » in them, the only way to humanize them is to repeat them and show that difference is in the anomalies that happen naturally in making and in paint.

Voor zijn tweede solotentoonstelling in de galerie neemt Adam Henry (° 1974, USA) het volledige gebouw in met een ophanging die retinale persistentie aan conceptuele strengheid koppelt. Uitgaand van het symmetrische aspect van de tentoonstellingszalen heeft Henry op het gelijkvloers negen doeken geplaatst, vier aan de ene zijde en vijf aan de andere. Elk doek bevat zes chromatische schijven, die gebaseerd zijn op een systeem van vier kleuren beïnvloed door de observaties van Goethe met betrekking tot het lichtspectrum. Deze gekleurde schijven werden op heel regelmatige afstand van elkaar geplaatst en lijken op elk doek herhaald te worden. De herhaling van het motief leidt tot het inzicht dat de kunstenaar een strikt systeem hanteert dat voortspuit uit een vooraf bepaalde logica. Bij nader toezicht begrijpt de kijker dat de plaats van de kleuren op het doek steeds een rotatie van 90° vertoont ten opzichte van het doek ernaast. Deze werken zijn als delen van een geheel; zoals een zin bestaat uit woorden, toont deze reeks dat elk werk een onafhankelijk bestaan heeft en aan diepgang wint wanneer men de volledige “zin” in ogenschouw neemt.

Wat wij denken te zien is niet wat er is. Gelijkenis is slechts illusie en de verschillen tussen de doeken, alhoewel subtiel, zorgen voor vertroebeling van de initiële perceptie. Op paradoxale wijze constateren we dat het vermenigvuldigen van het beeld (we zouden het voor genetisch materiaal gebruikte woord ‘replicatie’ kunnen gebruiken) de aantrekkingskracht van de werken verarmt noch vermindert, maar integendeel de uniciteit van elk schilderij onderlijnt. Henry beklemtoont dat, door iets tweemaal te zeggen, we de nadruk leggen op de eigenheid en het specifieke van de propositie. We kunnen eigenlijk tot slot stellen dat het enige dat zich herhaalt in deze reeks, het verschil is.

Het feit dat hij zijn picturale praktijk verankert in een conceptuele reflectie zorgt ervoor dat Henry een unieke plaats inneemt in het hedendaagse kunstlandschap. Henry bekrachtigt de idee dat er iets te zien is achter de oppervlakte van de dingen, of tussen de dingen. Hij plaatst overigens een doek tussen haakjes, als om op te merken dat er een onderliggende taal in zijn werk is, alsof hij wil aangeven dat zijn schilderen niet door toevallige gebeurtenissen tot stand komen, maar zich baseren op een volledig beheerste structuur. Dit schilderij, apart geplaatst, is het dubbel van één van de vier andere schilderijen die op dezelfde muur werden geplaatst, wat de idee van de vermenigvuldiging en herhaling nog versterkt.

Het spiegeffect van de ophanging wordt voortgezet op de eerste verdieping, met diverse werken die meer het systeem tonen van roosters, opeenstapelingen, verschuivingen en van geometrische vormen die elkaar overlappen, op

elkaar worden geplaatst en aan elkaar worden toegevoegd. Alhoewel men op formeel vlak een inspiratiebron kan vermoeden in de ‘color field painting’, zijn er in deze tentoonstelling raakvlakken te zien met conceptuele of seriële werken (Felix Gonzalez Torres, Andy Warhol). Men kan eveneens verwijzen naar de twee doeken *Factum I* en *Factum II* die Robert Rauschenberg schilderde in 1957, alhoewel Henry ver af is van de gestualiteit eigen aan Rauschenberg.

F. Gonzalez Torres, *Untitled (Perfect lovers)*, 1991

Bij Henry neemt de herhaling van het gebaar alle drift, elk expressionistisch gebaar weg. Daar waar talrijke hedendaagse kunstenaars het gebaar en het werk aan de oppervlakte op de voorgrond plaatsen, neemt Henry zoveel mogelijk afstand van de subjectieve zijde. Door te herhalen verplaatst het discours zich; de kunstenaar wil niet langer een gevoel uitdrukken op een doek, maar wil een taal vestigen die zich baseert op een niet-figuratieve en conceptuele logica.

Er is geen plaats voor improvisatie, noch voor fouten, noch voor berouw. Al het willekeurige werd verbannen. Een identiek werk opnieuw maken, roept vragen op als: Wat is uniciteit? Wat is veelheid? Wat is het model, wat de kopie? Kan een kopie beter geslaagd zijn dan een model? Hoe kan men weten welk doek het originele is? Identiek opnieuw maken stelt eveneens de vraag naar de verhouding met de tijd. De notie tijd is cruciaal. Het gebaar is ontdekt, de tijd herhaalt zich in de fabricage, maar ook op het moment waarop de werken bekeken en vergeleken worden. De herhaling doet denken aan gefilmde en op pellicule bevestigde beelden, die allen vrijwel identiek zijn met hun bijzonder kleine veranderingen, met deze gefragmenteerde en verdeelde tijd, maar die - eenmaal aan de gewenste snelheid geprojecteerd - voor een bewegend beeld zorgt. De kunstenaar brengt overigens in herinnering dat de oppervlakte van zijn schilderijen ook doet denken aan het glanzende van die filmpellicule.

Henry gebruikt een glanzende industriële verf, die normalerwijze gebruikt wordt voor massaproductiedoelstellingen (dus voor herhaling). De glans van deze verf heeft als effect dat een zwart bereikt wordt dat een reflecterende kwaliteit heeft, identiek aan die van een spiegel. Dit zwart heeft de eigenheid dat het bestaat uit de vier kleuren waarmee hij werkt. Men kan dus volgende vraag stellen: hoe een ruimte openen door die met kleur te verzadigen?

Naast tijd is ruimte essentieel in het werk van Henry: de ruimte in de werken zelf (gebruik van het wit in de grote doeken bijvoorbeeld) of tussen hen (de drie werken in de alkoof bijvoorbeeld). Het werk *Untitled (III)* illustreert eveneens deze verhouding met de ruimte, maar met meer boosaardigheid. Het werk werd gepositioneerd in de kleine gang tussen de twee ruimtes op de eerste verdieping, op exact dezelfde plaats waar het hing tijdens de vorige tentoonstelling van Adam Henry in de galerie, twee jaar geleden. Naast de ruimtelijke herhaling stelt dit doek de vraag van de fragmentatie van de eenheid (en impliceert dat elk vermenigvuldigingsproces voortkomt uit een unieke bron). Door dit werk opnieuw dezelfde plaats te geven verwijst Henry subtiel naar zijn vorige tentoonstelling in de galerie in 2013, en herpositioneert hij zijn huidige tentoonstelling op een heldere as.

Henry toont eveneens twee video's, *Post Prelude (cave painting)* in de videobox, en *4 May 2014 May 4* in de wonderkamer. De twee behandelen het onderwerp van het dubbele en de herhaling. De ene, met omgedraaide polariteiten, toont een paar handen waarvan de geprojecteerde schaduw de eerste grotschilderingen in herinnering brengt. De handen lijken verzilverd, glanzend als de doeken. De indruk van een obscure, magische kracht, die bevat is in de ruimte tussen de handen en de schaduw, wordt versterkt door de tijd. De andere video wordt geprojecteerd op een monitor. Het beeld is verticaal in twee gesplitst, en zo gerelateerd aan bepaalde picturale composities van Henry, en toont eenzelfde gebeurtenis gefilmd door twee verschillende personen (de kunstenaar en Noel Anderson). Deze dubbele sequentie, die we terugvinden in de titel *4 May 2014 May 4*, is een perfect tegengewicht voor de doeken. Op de muur verlengen twee ingekaderde teksten nog de idee van de herhaling, het dubbele en de voortdurende verandering. Henry neemt als uitgangspunt een tekst van schrijver Jorge Luis Borges die hij heeft vertaald door systematisch gebruik te maken van de antoniemen uit de originele tekst, als in een gebaar van transgressie. Is daar niet het verlangen naar de andere kant van de spiegel? Het door Henry gebruikte lettertype werd door hemzelf een

vijftiental jaar geleden gecreëerd ; elke letter is verdubbeld in een spiegeleffect. En nog een laatste spiegeling: op het gelijkvloers, het schilderen als taal, in de wonderkamer, de taal als het schilderen.